

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgår i et Antal af 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvesenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig.
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemesker

Nr. 382

Freddag den 7 Januar 1921

9de Aarg.

"Nord-Bornholms Ugeblad"
trykkes i et Antal af mindst 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvesenet i Allinge.
Sandvig, Ølsker, Rutsker, Rø og Klemesker

"Nord-Bornholms Ugeblad"
har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

"Nord-Bornholms Ugeblad"
oplæger gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

"Nord-Bornholms Ugeblad"
udgaaer hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
kostar 1 Kr. halvårlig.

Vinteraften.

Først en Skov af sorte Stammer,
saa en Solnedgang, der flammer,
som om Evigheds Porte
Millioner Mile borte
aabner sig bag Luftlags Kulde
for en Esse,
hvor de Timer, der skal komme,
Livets skjulte Skæbner hvæsse.

Der, hvor Stammerne sig skille,
Seen islagt, dødsens stille
som et Dyb, der ensomt grunder,
og som luftigt Drommeuuder
et Par Holme midt derude,
rimgraa blege,
— mellem Is og nøgne Kviste
svunden Ungdoms Elskovslege.

Svundne Tider! — Ak, tilsammen
brænder i som Solfaldsflammen
koldt og klart og langt derude.
Nu gror Isblomst op om Rude.
— hvad der svandt, i Evigheds
Digel dykkes:
hvad du drømte, blev til Aske,
hvad du vil, skal frostklart lykkes!

Vigge Stuckenberg

Litterært Rundskue.

Efteraarssæsonen 1920 er endt.
Det almindelige Indtryk er, at Pa-
pinøden, som der har været himlet
op om, alligevel ikke er saa slem
som det lader til. Syndfloden paa
Bogmarkedet vedvarer, selvom den
ikke har været oppe imod de sidste
Aars kolossale Højvande — Ebbe
er der ikke at mærke.

Mellem de Unge hæver Jørgen
Vibe sig smukt med Samlingen
„De røde Sejl“, der har været om-
talt her i Bladet. De andre unge
Forfattere Digtsamlinger er et væg-
tigt Indicum mod Papirmanglen —
naar man kan ofre Papir paa den-
slags, maa der være god Raad.

Harald Bergstedt har udsendt
tredje Bind af „Sange fra Provinsen“;
det staa langt fra Højde med de
to første Bind, skønt det indeholder
meget godt. Ludvig Holstein
har udsendt Samlingen „Æbletid“,
en smuk og vægtig Samling. Der-
imod er Thøger Larsens nye
Digtsamling, „I Danmarks Favn“
meget svag, hvilket for en Del be-
ror paa de mange Lejlighedsdigte,
han har fyldt i den. Der skal nu
engang stor Kunst til at hæve Lej-
lighedsdigte til Poesi.

De fleste vil uden at betænke sig

tilkende Valdemar Rørdam Aa-
rets lyriske Mesterskab.

To herlige, fuldvægtige Digtsam-
linger, „Afrodites Boldspil“ og „Over
det indiske Ocean“, udsendte han
paa samme Dag. Særlig den sidste
er et Mesterstykke, sprudlende af
Ungdom og lyrisk Kraft.

At Prosabøgerne vil man gribe
efter Harald Kiddes efterladte
Skiltser „Vandringer“ og gribe efter
dem med Vemod og med Følelsen
af det store Tab vor Litteratur led,
da denne sjældne og særegne Dig-
ter døde. Han er afgjort Danmarks
betydeligste Digter i dette Aarhun-
drede.

Richard Gandrup har skrevet
en mærkelig Fortælling, „Macpelas
Hule“, noget af det dybeste og fi-
neste, denne sikre og indtrængende
Kunstner har frembragt.

Endnu en Bog, der kun halvvejs
kan kaldes skønlitterær, vil man
lægge Mærke til. Det er den debu-
terende Henning Kehlens „Rus-
siske Kroniker“.

I denne Bog er der en skildrende
Kraft, man uvilkaarligt længtes af.
Denne unge Mand vil sikkert inden
ret længe kunne skabe det udmær-
kede paa den fortællende Dignings
Omraade.

Dette er de store og værdifulde
Værker, Julestæsonen har frembragt.
Størstedelen af det andet kunde
godt have været uddgivet — og bur-
de have været det, ellers der er no-
get om Papirmanglen.

Hr. A.

Mands Vilje --

Mands Himmerig.

Ved A. Br.

—x—

Gamle Tom Crawley var en „Kalif“,
Ejer af 40 Millioner, og i vor Tid
er det Pengemændene, der er Ka-
liffer. Han var, som Kaliffer til bli-
ver det, led og ked af Klubber, Te-
atre, Middagsselskaber, Venner, Mu-
sik, Penge og — det meste af alt
andet.

— Jeg tror, jeg gaar mig en lille
Tur alene i Aften og ser mig om
— tænkte gamle Tom og tog sin
allerældste Overfrakke paa. — Jeg
kunde lide at bære mig ad som den
gamle Fyr i „Tusind og en Nat“ —
som jeg læste om, da jeg var Dreng
— ham, der delte Penge ud og gav
Folk gode Embeder. Muligvis vilde
det mere mig. Mine Penge er da
for Pokker lige saa gode som saa-
dan en Kalifs, selv om Aviser og
Magasiner mindst en Gang hver
Maaned spørger mig, hvor jeg fik
de Penge fra. Jeg gaar! Saa gik
han hjemme fra sit Madisou Avenue
Palads og ned i Byens Gader.

Et Sted dernede arbejdede James
Turner. Han pudsede Hætte op,
gjorde dem nye igen. Han arbej-
dede i en lille Butik af den Slags
med tre Trin op fra Gaden og en
diminutiv Brandalarmklokke, der
kimel løs, hver Gang Døren lukkes

op. James stod hele Dagen ved
Maskinen, der drejede Hættene rundt;
han var seks Fod høj, vejede 108
Pund; Haar og Hud og Hjernen med
var temmelig kraft- og farveløse; 23
Aar gammel var James, og i hans
Lomme laa der to Nøgler og 63
Cents.

Han arbejdede fra Morgen til Aften.
Hans Fødder var gule af altid at
staa; de sved og brændte hele Da-
gen igennem. Hans Fortjeneste var
12 Dollars om Ugen.

James Turner havde ganske som
alle andre sine bestemte Forestillin-
ger om hvad det er at være lykkel-
lig. Naar Dagens Arbejde var for-
bi, gik han hjem til sit Logis, trak
i en Fart Sko og Sokker af, lagde
sig paa Sengen og anbragte de bræn-
dende hede Fodspalter op mod Jern-
sengens kolde Tremmer. Saa gav
han sig til at læse Clark Russets
Sømandsfortællinger.

Den behagelige Følelse af det kol-
de Metal mod de smertende Fødder,
og saa Clark Russel, det var hans
Aftens Glæder. Havet og de Søfa-
rendes Oplevelser var hans eneste
intellektuelle Interesse.

Hver Dag paa Vejen hjem gik
han tre Gader længere, end han
behøvede, for at undersøge en An-
tikværs udstillede Bogstader. Det
galdt om at opdage brugte Udgaver
af Clark Russes Bøger til lavest
mulige Pris.

Medens han stod bøjet over en
Bunke Bøger, var det, at gamle
Tom viste sig, Tom tænkte straks,
at her opdagede han den fattige,
flittige Student, han kunde lide at
hjælpe. Han hilste paa ham.

— Hvad vil De? — spurgte James.
— Unge Mand — begyndte „Ka-
liffen“ uden at lade sig skræmme
af Hatterens Tone — jeg kan
se, at De hører til dem, der elsker
Studier og Kundskab. Jeg vil gøre
Dem et Forslag. Jeg er værd 40
Millioner, og jeg bliver rigere, for
hver Dag, der gaar. Jeg tjente mine
Penge, da jeg efter tre Aars Ekspe-
rimerter fandt ud af, hvordan „Tan-
te Pattys Sølvsebe“ skulde laves.

Paa den Sebe tjente jeg 7 Millioner
— de andre paa Hvede. Nu skal
De høre, hvad jeg vil gøre: jeg vil
betale Deres Uddannelse ved et af
Verdens bedste Universiteter. Sene-
re sender jeg Dem paa en Europa-
rejse, og derefter anbringer jeg Dem
i en god Forretning — har De ikke
Lyst til Søbe, finder vi noget an-
det. Paa Deres Klæder og Deres
opløssede Slips kan jeg se, at De
er meget fattig; De staa Dem alt-
saa ved at modtage mit Tilbud.

Naa ja — naar vil De saa begynde?
Hatterenseren saa paa Tom med
Storbyens Øje: et Øje, fuldt af kold,
velbegrunder Mistænksomhed og
Selvforsvar.

— Hør nu, gamle Mikkell! — sag-
de James Turner. — Hvad er det,
De vil pakke mig paa? Jeg forstaa
ikke et Muk af Deres lange Tale.
Sælger De Snørebaand? Jeg køber
ingen, heller ingen Fyldepen eller
Guldlorenetter, „fundet paa Gaden“.

— Hør nu, Du gamle Gavtyv —
sagde han arrigt — nu skal Du gaa
Din Vej! Jeg forstaa ikke, hvad Du
mener, med mindre Du vil have byt-
tet en falsk 40 Million-Seddel? Men
den Sum har jeg tilfældigvis ikke
hos mig i Dag. Derimod har jeg
altid en kraftig Næve, og den kom-
mer Du til at gøre Bekendtskab med,
hvis Du ikke forsvinder lidt gesvindt.

Hvorfor staa De og lyver for mig?
— Min Søn! — svarede Tom i
sin mest kalifagtige Tone — som
jeg sagde, er jeg en Mand paa 40
Millioner. Jeg vil ikke have Pen-
gene med i min Kiste. De er en
af den Slags unge Fyre, jeg kunde
lide at tage mig af og se, hvad Pen-
ge kunde gøre Dem til.

Det var vanskeligt den Eftermid-
dag at finde en Clark Russel, og
James' Fod gjorde saa nederdrægtig
ondt — hvad der ikke stemte ham
blidt.

— Hør nu, Du gamle Gavtyv —
sagde han arrigt — nu skal Du gaa
Din Vej! Jeg forstaa ikke, hvad Du
mener, med mindre Du vil have byt-
tet en falsk 40 Million-Seddel? Men
den Sum har jeg tilfældigvis ikke
hos mig i Dag. Derimod har jeg
altid en kraftig Næve, og den kom-
mer Du til at gøre Bekendtskab med,
hvis Du ikke forsvinder lidt gesvindt.

— Din uforskammede, lille Ren-
destenshvalp! — svarede Kaliffen.
Hvorpaa James brugte sin selvroste
Næve og gamle Tom tog ham i Krav-
en og gav ham et Spark, James
slog fra sig, saa to af Bogstaderne
uden for Butikken væltede, og Bø-
gerne fløj til alle Sider.

En Politibetjent viste sig, greb
hver af de kæmpende ved Armene
og marscherede af med dem til nær-
meste Politistation.

„Slagsmaal og tumultuarisk Op-
førsel“ lød Rapporten paa.

— Løsladelse mod Kautions paa
300 Dollars — sagde Overbetjenten.

— 63 Cents! — svarede James
Turner, trak Pengene op og grinte.

Gamle Tom undersøgte alle sine
Lommer. Tilfældigvis havde han
kun fire Dollars hos sig.

— Jeg er en Mand paa 40 Milli-
oner, og — —

— Før dem væk! — befalede
Overbetjenten.

I Cellen lagde James Turner sig
straks paa Sengen. Han overvejede
sin Oplevelse.

— Maaske har den gamle Penge
— og maaske ikke. Men, enten
han har eller ej, hvorfor skal han
saa gaa om og blande sig i andre
Folks Sager? Naar et Menneske
vil, hvad han helst vil have, og
han kan faa det, saa er det vel nok
lige saa meget værd som alle hans
Dollars.

Pludselig fik James en Ide, der
gjorde ham glad. Han tog Sko og
Sokker af, drejede Sengen længere
hen mod Døren, strakte sig mæge-
ligt paa den og stak de hede, for-
pinte Fødder op mod Celledørens
kolde Jerntræmmer. Men under
venstre Skulder var der noget haardt,
der generede ham. Han førte Haan-
den ind under Uldtæppet og — ha-
lede et Bind af Clark Russels No-
veller frem! „Sømandens Brud“ hed
Bogen. Den havde han ikke læst.
James sukkede dybt af Tilfredshed.

Saa gik Celledøren op.

Betjenten kom ind. — Hør De
der, det forholdt sig nok alligevel
rigtigt med den gamle Kamphane,
der blev nappet sammen med Dem.

Han telefonerede til en af sine Ven-
ner og staa nu inde i Kontoret med
en Rulle Banknoter, der er saa stor
som en af Pullmans Jerubanepuder.
Han siger, han vil gaa i Kautions
for Dem, og at De bare skal kom-
me ned i Kontoret til ham.

— Sig ham, at jeg er ikke at
træffe — svarede James Turner og
læste videre.

„Pressens Magasin“.

Romersk Foraar i Januar.

Der regner en liflig, en grødefuld
Regn,

og Luften er lun mod min Kind;
hvert Træ staa saa stille,
hvert Blad suger Regn;
paa Jorden er Pytler
saa graa som de Skyer,
hvis flossede Rande
i Foraarsvind flyer
og flænges og flytter
sig for at gi' Plads for
en Luft, der er fuld af
et foraarsfriskt Solskin;
uldtolte Skyer,
blæststrammede Strimer
af snehvide Skyer,
snefnuglætte Stimer
af frugt blomstrende Skyer
og blaat, der som Havflader
flyder og flyer —
uendeligt dybt og uendelig mættet
af Himmelhavdybenes svimlende
Blaanen.

Et Vindu, der aabnes, et Vindu,
der lukkes —
en Udsigt, der var, og som
spærres igen.

Der er kun igen Januargangens
Graanen:

thi som et Gardin trak sig
Skyerne sammen.

Som forhen er Luften af Regn-
traade tættet —

et Spind, jeg ser spæges og filtreres
til Taage;

men Pytterne prikkes og toppes
til Draaber,

og Muldet, som suger og mættes
af Væde,

dampet og dufter; mens Safirdraaber
og Dug-Diamanter

langs Bladerne og Grenkanter
er trukne paa Spindelvævenes Traade
— et glitrende Næt, et guistrende
Snykke

af Sølvfiligran, et Arvestykke. —
Men hjært bag Regnen

og Træernes Hækker
gaar Skyerne sammen til

tristgraa Volde,
en Damptaage stiger — hvid —
og forsvinder

som svundne Haab svinder
uden at volde

en Solskinsgnist i det tristgraa
Øde — —

et Vaarhaab, en romersk Vaardrøm,
der døde.

Peter Schindler.

Faa Fodtur gennem Europa.

Servus fortæller om sine
Dagbogsoptegnelser og Minder.
(Kun for Nordbornholms Ugeblad)

—o—

En Del Birkeskryner

ønskes ophakket. 10 Kr. Læstet,
frit hjemkøbt.

V. Sørensen, Borre.

flade Landstrækninger; men snart drejede vi ind i Kielerfjord, forbi Fæstningen Friedrichsort.

Fjorden snævrede sig mere og mere ind, og de stejle Skrænter og høje Bakkekræder var paa begge Sider beklædt med lysegrønne Bøgetræer. Saa steg Solen op; dejligt tog det sig ud i den friske Morgenluft, og Straalerne kastedes tilbage fra mange Villaers Vinduesruder.

Vi passerede en Mængde Fiskerbaade, Skonnerter, Jagter og smaa vimse, Stæbedampere, der med fuldstændig Præmie var paa Vej ind mod Byen.

— Inde paa Land laa Forter og Skanser, og vi mødte enkelte Torpedobaade; men først da vi sejlede forbi Flaadehavnen, hvor de store Panserskibe laa opankrede og paa hvis Dæk Soldaterne ekserserede, fik vi rigtig Indtryk af, at det var Tysklands vigtigste Krigshavn, vi passerede.

Inde paa Land laa store røde og gule Kaserne mellem Villaer, Slotte og lysegrønne Anlæg. Universitetsrøde Facade tog sig prægtig ud, og inderst inde i Bunden af Fjorden laa det gamle Kiels røde Tage og slanke Kirkespir.

Det var endnu tidlig Morgen, da vi lagde til ved Bolværket. Der var kun faa Mennesker paa Benene, og et Par forsinkede Toldbejente kom springende og eftersaa vor Bagage og Pas.

Saa gik vi op ad de stejle Gader, for at orientere os lidt i Staden. — Den gjorde ikke saa stort og flot Indtryk paa os, som da vi saa den udefra, men efterhaanden som vi kom højere op blev Byen mere moderne og storsladdmæssig.

Vi mødte bluseklædte Arbejdere, der ilede til Fabrikkerne, Gadefejere, enkelte Arbejdskærrer etc., men ellers laa Byen endnu i sin tryggeste Søvn.

Hvad skulde vi faa Tiden til at gaa med, til vi kunde faa noget at spise?

— Kielerkanalen, Kejserskanalen! Det var en passende Udflugt for os nu, da vi var paa Vejen, og vi drejede om ad Knooperweg, forbi Fabriksanlæg og Haver, det smukke Belvedere og flere Forlystelsessteder.

Vejen var brolagt med knudrede Sten, og vi passerede et Par mindre Landsbyer inden vi naaede derud. Men endelig havde vi Kæmpekanalen foran os med græsklædte Skrænter, Sluseværker og uklart Vand.

— Ovre paa den anden Side af Broen fandt vi en mindre Kanal med klarere Vand. Den laa saa idyllisk og uforstyrret, at vi fristedes til at tage et forfriskende Hovedbad, og efter endt Toilette vandrede vi atter tilbage til Byen — og gjorde undervejs voit første Indkøb i en Bagerbutik, thi den lange Tur havde skærpet Appetiten.

— Det gamle Kiel, inde i Bunden af Fjorden, har meget tilfælles med de ældste danske Provinsbyer: snævre, krogede, bakkede Gader, knudrede Brosten og gamle, solide Bindingsværksbygninger. Man faar Indtryk af, at den i sin Tid var en stor og driftig Haandværkerby. Vi var oppe i „Gewerbehause“ i en af disse store ældgamle Bygninger, hvor der under den store Sals tilrøgede Loftsbjælker endnu hang alle de gamle Haandværkslavs kunstfærdigt udførte Lavsmærker, forvarede i Glaskasser. I den gamle Sal har Beglæklernes og Tællepræsesens osende Skær lyst over dansende Par, medens store Ølkruke vandrede rundt mellem Gæsterne ved de store Langborde. Og her gik Haandværkets Folk endnu ind og ud, thi i de til-

derkvarterer, næsten alt bygget op i ensartet kedelig Stil; men Gaderne er her lige og brede — og der er store aabne Pladser.

Udenom det gamle og ny Kiel har Kejseren lagt sin pansrede Ring, her vrimer det med Soldater, her ekserseres i og udenfor de mange Kaserne, og her ligger de mere eller mindre skjulte Værker til Byens og Kejserskanalens Forsvar. Og langs Fjorden ligger de store Skibsværfter, kejserlige Værft, Howaldswerke og Germaniaværft.

Men Kiel er tillige Universitetsby, og i den smukke Slotshavn og Anlægget ved Universitetet vrirlede det med Studenter i morsomme runde, røde eller blaa Huer.

Herfra er der god Udsigt ud over Fjorden til Krigsflaaden, der ligger opankret og har Musik ombord, og midt paa Pladsen staar et Mindesmærke (Denkmal) med Insription: „Wilhelm der 1ste. — Das befreite Schleswig-Holstein“.

Byen har 4 større Kirker, og seværdig er Thaulow-Musæet, Kunsthallen, Folkemusæet, det slesvig-holstenske Musæum, Zoologisk Musæum. Gymnasiet og den botaniske Have.

I Gæstgivergaarden „Zum Gulenberg“ fik vi anvist Værelse for Natten og Heinrich serverede os en „Bier vom Fass“ til Aftensmaden. Her fik vi ogsaa af Kassereren udbetalt vore Penge og modtog Kort og Fortegnelse af Rejseruter i Tyskland med Angivelse af Afstand i km mellem de Byer, hvor vi skal have udbetalt Rejsepenge, og Antallet af Dage, der maa bruges dertil. Men da der som Minimumspræstation kun var beregnet 15 km daglig, kunde vi jo give os rigtig Tid.

Endvidere modtog vi en alfabetisk ordnet Adresse paa Hoteller og Gæstgivergaarde i tyske Byer, hvor Fagets Medlemmer kunde faa Moderation og delvis gratis Natophold mod Fremvisning af Legitimation. Saaledes vilde der i Hamborg blive ydet os 3 Dages gratis Ophold og Morgenkaffe.

Vi beundrede den tyske Organisationsteknik — der lod til at være Orden i alle Detaljer — og, vi sov sødt og længe i „Zum Gulenberg“'s bløde Senge.

Et nyt „Sprogø“

to Sømil syd for Gedser.

—o—

Forleden Dag flyttede Besættningen, der skal passe det nybyggede Fyrtaarn 2 Sømil syd for Gedser ud til dens ny Hjem i Østersøen.

Det har ikke været nogen Spøg at faa en ny Ø til at gro i Vejret fra Østersøens Bund. Allerede i 1914 havde Skæbne og Generaldirektøren for Statsbanerne lagt det i Overbanemester Rasmussens Haand at tegne og projektere Fyret. Men bedst som man var gaaet i Lag med Arbejdet, kom Krigen og ødelagde hele Tegningen. Marineministeriet gav Ordre til at standse Arbejdet „indtil videre“ — hvad der i dette Tilfælde kom til at betyde hele 6 Aar, og først i den nu svundne Sommer har man haft Mod til at fuldføre denne vigtige Signalstation for Færgefarten.

Men Østersøen — det baltiske Hav — lader sig ikke betvinge saa let.

Gedser er ikke noget „Kap det gode Haab“.

Kun en sjælden Gang oplever man, at Østersøen er rolig — ellers kan man Aaret igennem notere hele Uvejrskaalen Kulning — Regn og Taage — stærk Blæst og Brandstorm. Iret maatte overraskes — og en m. Julnat Kl. 12 i afvigte Sommer fandt Entreprenør L. Larsen Øjeblikket gunstigt til at overraske Ele-

mesteren, der ogsaa lang Tid havde luret paa „Havblik“, tog han midt om Natten i Automobil til Gedser, hvor en Dampet telefonisk var beordret til at fyre op — og mellem Kl. 3 og 4 om Morgenen stod Damperen langsomt og majestætisk ud af Havnen med det 12 m. høje Taarn og de 2 Herrer paa Slæb. 2 Sømil ude, hvor den 100 m. brede Indsejlingsende begynder, forankrede man Kolossen, — fyldte den med Vand og lod den gaa til Bunds lige øst for Renden. De 6 m forsvandt under Vandet, mens de andre 6 m skød op

som en Kæmpestenbygning — et „Helgoland“ i Lommeformat

over Vandfladen. Kolossen blev solidt forankret — og det viste sig hurtigt, at man havde narret Østersøen grundigt. Den formaade ikke at røkke Kolossen en Tomme. Og siden har man fyldt den metertykke, cirkelrunde Mur med Jernbefon, saa Taarnet nu kan trodse alle Forsøg paa at rende det over Ende.

En Medarbejder ved „Loll-Falsters Folketidende“ fortæller om

et Besøg paa „Sprogø“.

som han benævner det:

Som en Granitklippe hæver Taarnet sig op af Østersøen, og de mange mystiske Signalarater tager sig for den ukyndige ud som en Samling „Storm Petersenske Opfindelser“.

Taarnet er 11 m i Diameter og dets Mur 1 Meter tyk og fyldt med Jernbeton.

Dækket (det flade „Tag“), er 1/2 m tykt og brolagt med fine Chaussesten. Mod øst og vest er anbragt to smaa jernblikbeslaaede Knaalhytter. Her ligger Dynamitpatronerne, der skal advare Færgerne under stærk Taage.

Den ene Hytte er tillige Vagtstue for den, der om Natten passer Blinkfyret, som ligeledes er anbiagt paa et højt Stativ og brænder med Aggas. Et andet mystisk Stativ skal anvendes til traadløs Telegraf. Paa en Lavet hviler en Kanon, som har samme Formaal som Dynamitpatronen — og en Kasse, som jeg antager for en Kæmpegrammophon med de sidste ny „Plader“, viser sig at være en Sirene, der drives ved Haandkraft og hvæser som en Kat. Men det mest interessante ved hele Signalsystemet er dog

den undersøiske Klokke, der kan høres 3 danske Mil bort.

Kaptajn Thomsen (tidligere Kaptajn paa det nu inddragne Gedser Fyrskib) peger paa en Sirene — et gigantisk Automobilludehorn — og et svært Kabel, der følger Taarnet ned i Vandet.

— Det er Ledningen til den undersøiske Klokke, siger han. Den skal De høre.

Og dermed fører Kaptajnen mig ned i Taarnets Kassematter. Nedgangen ligner fuldstændig Kahytsgangen paa vore Dampfærger. Ca. 4 Meter nede stander vi i en lille Entré og gaar ind i Maskinrummet. Her sætter Kaptajnen en Motor i Gang. Den komprimerer Luft til Klokken og den automatiske Sirene. Lidt efter hører vi Malmtonerne fra Havets Dyb i skøn Dis-harmoni med den automatisk hvæsende Sirene paa Dækket. Klokken Lyd er ikke stærk for os, men det spændende ved den er, at den høres 3 danske Mil ude i Østersøen.

I Kassematterne, hvor hver Tomme Plads er udnyttet, er i øvrigt indrettet en hyggelig 4-Værs Lejlighed med alle Bekvemligheder. Besætningen bliver paa 3 Mænd.

Fyret vil koste ca. en Kvart Million Kroner.

Dore gamle Viser

Søren Pipperups første Kærlighed.

Jæ hadde te min Mesters Berthe en Kærlighed — ja, den var rent! Men hun var falsk, aa hennes Hjerter de va saa haardt som Kampsten. Jæ sto i Bøstenbinnerlære, jæ va kuns Dreng aa ente mer; men hennest Løst var Guld og Ære, hun velle ha en tysk Balber.

Hun va mit Haab, hun va min Løkke, hun va min Tanke Da aa Nat, te jæ fek gjort mit Svensnestøkke aa kom i Frakke aa i Hat. Nu fek jæ Ring i begge Øren, aa jæ fek lændt en „Radekop“. Nu va jæ inte længer Søren, jæ va den unge Pipperup.

Aa nu ble der en Gratuleren aa der ble Bal paa vorres Kro, aa jæ ja Tysken, ham Balberen, vi friede nu begge to. Men Amor, han æ Landsforrædder, aa Mester mæ, de ku jæ se, aa Berthe, hun va ente bedder, de holdt mæ Tysken alle tre.

Saa daali har jæ aldri vaaren, jæ husker blot de bar me hjem, aa da jæ vovned næste Maaren, saa sa jæ bare: „Den var slem!“ De skønne Drømme, de va fløjne, den nye Hat va liesaa. Ud gik jæ mæ to brune Øjne, men jæ kom jæ mæ et Par blaa.

Erik Bøgh.

Giv Hønsene Strandskaller!

Af

C. W. Rasmussen - Iglekjærgaard. Konsulent for Danmarks Fjerkræavlforening.

Æggene, Danmarks tredjestørste Landbrugseksportartikel, har for sidste Aars Vedkommende givet Danmark en Indtægt af ikke mindre end 99 Millioner Kroner for eksporterede Æg. Samtidig betalles de danske Æg pr. 17. November med den højeste Pris for alle Æg Vedkommende, der importeres af England. Til Eksempel kan anføres, at Prisen pr. 120 Æg ovennævnte Dato angrager:

for irske	Æg 49—50 Shilling
„ danske	— 50—52 —
„ østr.	— 39—40 —
„ canadiske	— 39—41 —
„ sydafrik.	— 40—44 —
„ kinesiske	— 30—31 —

Endvidere er det glædeligt at notere, at ikke mindre end 80 % af de Æg England importerer kommer fra Danmark. De danske Æg har nu et godt Renomme paa det engelske Marked, et Renomme det gælder om at beholde. Danmark er et udpræget Agerbrugsland og skal som en Følge heraf have sine fleste og største Indtægter igennem Landgets Overskududførsel af Smør, Flæsk og Æg.

For Hønselholderen gælder det da om at producere de flest mulige Æg af saa god en Kvalitet, som det overhoved er muligt.

Hønsene maa af denne Aarsag være rettidige tilagte og helst ikke over 2 1/2 Aar gamle. Hønen lægger som Regel sine fleste Æg i sit første Læggeaar, hvorefter det da som Regel gaar ned ad Bakke med Æglægningen. Jo flere Æg, de unge Høner lægger i Efteraars- og Vintertiden, desto større bliver Aarets Netto-Overskud.

I et lyst, rent og luftigt Hønselus har indendørs Plads af 1 Kvadrat-Al pr. Høne, hvor Hønsene kan skrabe i et tykt Lag Skrabemateriale Dagen lang efter deres Kærnefoder, vil Hønsene finde tilstrækkelig Beskæftigelse og her glemme Kulden, og som en Følge heraf ved god Pasning og Pleje kunne lægge 15 a 20 Æg pr. Maaned for de bedste Hønens Vedkommende.

sat fintmalet Foder til Hønsene til fri Fortæring Dagen igennem. Grøn- og Hvidkaal, fintskaaren Kløver- el. Lucerne samt røde Gulerødder, Kaalrabi eller Fodersukkerroer gives Hønsene til fri Fortæring. Ved et saadant Foder vil Høns af god Afstamning kunne lægge mange Æg, dog vil ovennævnte Foderstoffer ikke paa langt nær kunne gøre Fyldest, om man forsømmer at give Hønsene kulsurt Kalk, hvilket lettest gives i Form af forvitrede Muslingeskaller, hvilket i meget høj Grad bidrager til at øge Ægantallet og ikke mindst forbedre Æggets Kvalitet, hvad Skallens Styrke angaar.

Det lyder endnu en Del Klager over de danske Ægs Kvalitet, hvor især Skallen for manges Vedkommende er i Besiddelse af for ringe Styrke, saa der endnu fremkommer for mange Kasser med ituslaaede Æg, Æg, der tilsmusser saavel Indhold som Indpakning og giver hele Forsendelsen et mindre tiltalende Udseende.

Tyndskallede Æg giver Eksportørerne og herunder Producenterne store aarlige Tab, — Tab, der for en stor Del vil kunne undgaas, om man blot vilde fodre rigeligt med Strandskaller.

Kilderne.

Af Muldets Munde brister tusen Kilder. De snor sig frem som smaa og blanke Snoge, der fanger Dagens Straaler og forvilder sig atter ind i Jordens mørke Kroge.

De drømmer om en Færd, hvor Lysel skinner paa Verdens grønne Løv og lyse Lande. Men uden Spor de blanke Væld forsvinde, hvor Jorden suger af de unge Vande.

De drømmer foran Livets gyldne Porte at se sig af et Blomstervæld omringet. Men mange unge Kildevæld blev borte i Glemsel altfor kort fra Kildespringet.

Hvor Livet strømmer sorgløst og forblindet i Gryets Grønhed, Dødens Røster hæves, — at Drømmene, der gror i Kildesindet, skal møde det besejrende: Forgæves!

De længes mod en Skov af blage Planter, der sygt i Muld de lange Rødder borer, men mellem deres kildegrønne Kanter de bobler bort med Suk i Jordens Porer.

Og Jorgen smiler over deres Grave og dækker dem med Karse og Ranunkler, en rig og overdaadig Dødens Have, hvor store gule Blomsterflammer funkler.

Ved Dødens Port skal Livet festligt tindre og Jorden blomstre dobbelt rig og ødsel. For den har tusen Kilder i sit Indre, der bristefærdigt længes efter Fødsel.

Chr. Stub Jørgensen.

August Strindberg om Børneopdragelsen i Skolen

—o—

Om sine Skoleaar har August Strindberg i en Artikel i et tysk Tidsskrift udtalt følgende:

Omkring ved 1860, da jeg gik i Skole, maa Kendskabet til Børnens virkelige Sjæleliv have været meget ringe, thi den Opdragelse, vi fik i Skolen, tog aldeles ikke Sigte paa

Livet. Forældrene sendte deres Børn i Skole for at være dem kvit, og Lærerne tog imod dem, fordi de nu en Gang var nødt til det og fordi det var deres Levevej.

I Skolen fik vi ikke alene Undervisning i de forskellige Fag, men blev ogsaa vænnet til Lydighed, Punktlighed, Opnærksomhed og Flid. Ulydighed eller Trods maatte absolut ikke vises af en niaarig Dreng; skete det, vilde han blive slaaet forderivet.

Der fortælles den Gang en Historie om en lille Dreng, som var bleven slaaet ihjel af en Lærer — Læreren var bleven rykket tilbage i Anciennitet, men havde beholdt sin Stilling. Han underviste endnu i de øverste Klasser, og saa altid ud, som om han græd af Sorg over det ulykkelige Tilfælde.

Det er ikke let for et Barn at adlyde, naar den Befaling, Barnet faar, er ufornuftig.

En ung Mand i Værnepligtsalderen kan staa stille, naar han bliver kommanderet til det, men et Barn kan ikke sidde lige ret op og ned, eller absolut stille, fordi dets Benbygning ikke er tilstrækkelig fast endnu; Barnet bliver hurtig trætt og maa forandre Stillingen, akkurat som Tilfældet er med en Sovende i en Seng.

Hovedet gør uvilkaarlige Bevægelser for at finde Hvile, Øjnene bliver trætte af den evindelige Stirren paa Læreren og det sortner for dem.

Punktlighed blev os hurtigt en Æresag. Der var jo nemlig ikke megen Fornøjelse ved at komme for silde, se sit Navn paa den sorte Tavle og faa Prygl i hele Klassens Paasyn. — Pryglestraffen eksisterede nemlig endnu den Gang for Børn og Straffefanger.

Oftest var det slet ikke Børnenes Skyld, at de kom for sent, deres Punktlighed var jo tit afhængig af andre. Det kunde f. Eks. ske, at Pigen glemte at kalde paa Knægten, der skulde i Skole, eller i alt Fald ikke kaldte før i sidste Øjeblik. Saa skulde han vaskes og klædes paa, men hvis hans Tøj endnu ikke var bøsset, eller Skoene ikke pudse, ja, saa maatte han vente. Var Kaffen ikke færdig, maatte han enten gaa uden at faa noget at drikke, eller vente — komme forsent.

Og kom han forsent, blev der aldrig spurgt om Grunden. Læreren nøjedes med at konstatere Faktum, Vovede Drengen saa, som et Slags Tilløb til et Forsvar, at sige: — Det var ikke min Skyld!

Ja, saa blev det først for Alvor galt.

— Se, se, Du vil skyde Skylden over paa andre, det er grimt, det er det grimteste af alt, det gør kun slette Mennesker — —

Og saa kom Spanskørret frem —

Hvad Udbytte for Livet fik den niaarige Dreng af denne Opdragelse? — Intet! — absolut intet!

Allt, hvad han fik, var den Opfattelse, at Livet er et Helvede og at Menneskene, navnlig Lærerne, er Djævl.

Ej Evas bitre Taarer, ej de spædes Klage paa et Sted kunde faa ham til at dvæle rolig. Kun stadig storme fremad — altid hjemløs jage. Det var, som om han hadede hver en grundfast Bolig.

Da ofred Eva, medens Adam laa i Blund, til Herren paa et Bjerg en solhed Middagsstund. —

„O. se mit Offers Røg mod Himlen op sig vinde — naar vil jeg ulyksalige et Hjemsted finde? Findes der ingen Kæde i det høje Bo, som lænke kan en hjemløs Mand i jordisk Ro?“

Gud hæved højt sin Haand af Ild paa hendes Bøn og slog med Sygdom hendes førstefødte Søn.

Ej Lægeurter Lindring eller Helse gav . . . En Uge efter grov paa Marken de hans Grav.

Da Adam sorgbetyngt igen paa Vandring fo'r, da droges hemmelighedsfuldt i Kreds hans Spor, bestandig nærmere til Gravens dunkle Fred. — Der bygged han tilsidst et Hus og slog sig ned.

Herrer og Damer

sparer Penge ved at faa syet hos mig. — Stort Udvalg i Habit- og Frakkestoffer.

NB. Hør mine Priser i Plysch, Astrakan og Ulst.

J. Johansens
Skrædderforretning.
Telefon Allinge 137.

Friske Æbler!

australsk Honning
Kunsthonning
Prima lys amk. Sirup,
anbefales fra

Allinge
Kolonial- & Produktforretning

Stort Udvalg i prima
Cigarer
til billigste Priser
haves hos

Allinge Kolonial- og
Produktforretning.

Vor bekendte jernstærke ægteblaa

Cheviot
er atter paa Lager og sælges til den gamle Pris — 20 Kr. m,

Nordlandets Handelshus

Billeder indrammes
og Rammelister købes billigst i
Klemensker Snedkerforretning.
Tlf. n. 13. L. Pihl.

Abrikoser,
Blommer,
Rosiner,
Æbler i Skiver, borede.
Alt i prima Varer og til billige
Priser fra
Store nye spanske
Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Priser paa alle Foderstoffer

er lavere.

Soyaskraa, Grove Hvedeklid og Rugklid, Coldings Foderblandning. Ny Gal-Fox Majs af prima Kvalitet.

Nordlandets Handelshus.

Vil De avertere billigt
og i et Blad, som læses i alle Hjem paa Nordlandet, da ringer De op
Nordbornholms Ugeblads Kontor,
Telefon Allinge 74.

Priserne ere betydeligt nedsatte
paa flere Sorter Kolonialvarer. De bedste Varer sælges altid i
Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses
Afdeling i Allinge
Kontortid: 10—12 og 2—4.
Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Gode Appelsiner. Gode Æbler.
Marzipan, Konfekt i Æsker,
Chokolade i fikse Æsker. Dadler, Konfekt-Figen.
Figen i løs Vægt. Prima Nødder. Mange Slags Figurer i
Marzipan, Chokolade og Sukker.
Gode Varer. Billige Priser i
Nordlandets Handelshus.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

En Dreng
eller yngre Karl kan faa Plads straks paa
Svartingegaard i Rutsker.

Overretssagsfører
Bojesen Kofoed, Rønne
St. Mortensgade 17.
Inkassation, Dokumentskrivning m. m.
Træffes i Hasle Onsdag Formd.

Metodist-Menigheden
afholder **Gudstjeneste** hver
Søndag Kl. 4 i Missionshuset
Betesda.

En Ged
er for nogen Tid siden kommet til-
løbende til Grønnebjerg i Rutsker,
hvor den kan afhentes mod at be-
tale dette Avertissement.
Nye
stenfri Blommer
er hjemkomne
og anbefales til billigste Pris.
J. B. Larsen.

Allinge-Sandvig Sygekasse
afholder ekstraordinær
Generalforsamling paa
Forsamlingshuset Ham-
mershus Tirsdag den 11te
Januar Kl. 7½.
Dagsorden: Lægespørgs-
maalet og Valg af Syge-
kontrolmedlemmer.
Bestyrelsen.

Billeder
indrammes.
Hans Chr. Lund,
Pilestræde, Allinge.

Færdsel forbydes.
Paa Grund af at Folk anlægger
Veje og Stier over mine Marker,
hvor de finde for godt, forbydes
herved al Færdsel over min Jord.
H. Bendtsen,
Hedebo, Olsker.

Olsker.
For Restance af Statskat
for 1ste Halvaar 1920—21 vil Ud-
pantning blive foretaget uden videre
Varsel efter den 10. Januar d. A.,
hvilket herved bekendtgøres.
Sogneraadet.

Søger De en Pige, en Karl
eller en Dreng, eller mang-
ler De en Svend eller Lær-
ling en Fodermester eller an-
den Medhjælp, bør De snarest aver-
tere i Nord-Bornholms Ugeblad
der hver Fredag bringes direkte ind
c. 1700 Hjem og læses af saa godt
som hvert eneste Tyende. En An-
nonce her i Bladet vil derfor saa
godt som altid bringe et tilfreds-
stillende Resultat.

Allinge Biograf.
Søndag d. 9. Jan. Kl. 7½
Manden med Arret.

Glimrende dansk Detektivroman
i 4 Akter af Nord-Films Comp.
(Spillet af vor bedste Skuespillere)
samt

HELTEN,
et uhyre interessant amerikansk
Lystspil i 2 Akter
med **Chaplin** i Hovedrollen.

En stor god Ko,
som kælder i Løbet af 8 Dage, er
til Salg paa
Store Myregaard i Ølsker.

En Del Birkeskryner
ønskes ophakket. 10 Kr. Læset,
frit hjemkørt.
V. Sørensen, Borre.

Et Digt af Carl Spitteler.

Den tyske Digter Carl Spitteler, der for nylig blev tildelt forrige Aars litterære Nobelpris, har særlig ved sine Romaner og fortællende Digtninge henledt Verdens Opmærksomhed paa sit Navn. Imidlertid er Spitteler ogsaa en bejydelig Lyriker, hvis Digte fortjener at kendes. Nedenstaaende smukke Digt er saavidt vi ved det første Digt af Spitteler, der er oversat paa Dansk.

Da Adam havde rusket vildt i Enens Port forgæves, drog han hjemløs over Jorden bort.

LOËTTA

Fineste dansk Fabrikat
i ½ Kg Pakker.

Ima Kul og Kokes

anbefales fra

Allinge Kolonial & Produktforretning

Vi har det største Lager

af Arbejdstøj til de billigste Priser.

Benklæder fra 11 Kr.

Bluserunder fra 8 Kr.

Amerikanske Jakker fra 13 Kr.

Overalls i alle Størrelser.

Nordlandets Handelshus.

Vi har Masser af Koste, Børster og Skrubber

af den gode gammeldags Vare **Bahia-Piasava**, som alene anvendes herfor for 20-30 Aar siden. Disse Koste og Børster er meget stærkere, og Kostene fejler meget bedre end de med blandede Børster. Priserne er ikke væsentlig højere for disse gode Varer.

Nordlandets Handelshus.

Evangelisk Fællesmøde

afholdes i Tilslutning til de fælles Bønnemøder

Søndag den 9. Januar Kl. 7
paa Christensens Sal.

Fem Talere

Indre Mission.

Luthersk Missionsforening.

Evang. luth. Missionsforening.

Baptistmenigheden. Metodistmenigheden.

Frelsens Hær.

Priserne er nedsatte paa

Kul, Koks og Briketter.

Gode skotske Husholdningskul a 16 Kr. hl.

Wales Anthracite Nøddekul a 18 Kr. hl.

Harpede Wales Ægbriketter a 18 Kr. hl.

Rene London Gaskoks a 12,50 hl.

Kørsel beregnes ekstra. Sælges kun mod Kontant.

Nordlandets Handelshus.

Prisen paa Kaffe er atter nedsat!

med 25 Öre pr. kg.

Vi har gjort Afteale med vor Leverandør om en særlig fin Java-blanding, som fremtidig leveres til den nedsatte Pris af 545 Öre pr. kg. Fin gammel raa SANTOS Kaffe er lavere i Pris. Fine gamle JAVA Kaffer sælges til de gamle Priser. Gode Blandinger til Hjemmebrænding sælges i

Nordlandets Handelshus.

Erindringsliste.

Borgmesterkontoret 2-4 Eftm.
Sparekassen 10-12 og 2-4
Branddirektøren do.
Stempelkontoret i Sparekassen. 10-12, 2-4
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form.
Distriktslægen 8-9 og 2-3.
Folkeregisterkontoret paa Raadhuset:
Udlaan Fredag 7-8, (i Vinterhalvaaret tillige Tirsdag 3-3,30).
Hjælpekassen: Formd. Bagerm. P. Holm
Kasserer H. P. Kolod. Kontortid hver Fredag fra 5-7.
Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-6
Kæmnerkontoret 10-11 og 2-4.
Laane- & Diskontobanken 2-4 Eftm.
Postkontoret: Søgndage 9-12 og 2-6 Søndag 9-11.
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6-7.
Skandinavien-Amerikalinien:
Agent Otto Gornitzka.
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr. Olsen, Messen. Kontortid 1-4 Em
Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften. Søndag 9-10.
Toldkammeret 8-12 Form., 2-5 Efterm.

Byggryn,
Havregryn,
Kartoffelmel,
Mannagryn,
Majsflager,
Ris, Rismel,
Sagomel

Ærter, hele og flækkede.

Prima Varer, billige Priser hos

Allinge Kolonial-
og Produktforretning.

Rønne-Allinge Jernbanes
Køreplan.

Søgndage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	745	600
- Nyker	808	623
- Klemensker	828	643
- Rø	848	703
- Tein	906	721
- Allinge	919	734
- Sandvig	925	740

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	1125	810
- Allinge	1136	821
- Tein	1149	834
- Rø	1207	852
- Klemensker	1230	915
- Nyker	1245	930
- Rønne	110	950

Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	845	1235	750
- Nyker	903	1253	808
- Klemensker	919	109	822
- Rø	935	125	830
- Tein	949	139	854
- Allinge	959	149	904
- Sandvig	1005	155	910

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	1035	6-	935
- Allinge	1043	608	943
- Tein	1052	617	952
- Rø	1107	632	1007
- Klemensker	1125	650	1025
- Nyker	1136	701	1036
- Rønne	1155	720	1055

Hvedeklid,

Rugklid.

Coldings Foder-
blanding.

Soyaskraa,

Glutenfoder.

Majs,

Majsskraa,

Knækmajs.

Havre.

Prima Varer. — Billige Priser.

Allinge Kolonial- og
Produktforretning.

Udebliver Bladet

beder vi Læserne henvende sig paa Postkontoret, og Fejlen vil hurtigt blive rettet. I modsat Fald maa De henvende Dem til Bladets Kontor, og vi skal da sørge for, at De faar det tilsendt.

Alle Slags

Værktøj

og Redskaber anbefales.

Glas, Porcelæn og hele Køkkenudstyr

til billigste Priser.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Vi beder om Bestillinger paa

Kløver, Græs- og Roefrø,

Gule Ærter, Soloærter, Glænærter, Vikker
til Foraarslevering 1921.

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Margarinefabriks

VEGETABIL
MARGARINE

er anerkendt som den bedste.

Faas hos alle Handlende.

Foderstofpriserne

er betydeligt nedsatte hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Stor Prisnedsættelse

paa en Del frasorterede Varer.

Damefrakker og Ulstre

fra forrige Aar — nedsat med 20 pCt.

Nederdele

ca. 300 Stk. — prima Stof
fikks Facon — nedsat med

20 pCt.

Damebluser

sælges til halv Dagspris.

Pigekjoler og Frakker

nedsat med 20 pCt.

Dame- og Pige-Trikotage

nedsat med 20 pCt.

Herresokker

ca. 300 Par —
nedsat fra Kr. 4,50 til Kr. 2,00 pr. Par.

En Mængde Rester yderst billigt.

Se Vinduerne

F. P. Sommer

Magasin du Nords Udsalg, Allinge.